



ת"פ 52646/12/16 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד איבן יפימוב

בית משפט השלום בבאר שבע

י' אדר ב' תשע"ט
17 מרץ 2019

ת"פ 52646-12-16 מדינת ישראל נ' יפימוב
תיק חיצוני: 187810/2016

לפני	כב' השופט רון סולקין
המאשימה	מדינת ישראל - פמ"ד
נגד	איבן יפימוב
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד אמיר ברק

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירות של שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא, ביחד עם סעיף 420, בנסיבות סעיף 418 סיפא לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (שתי עבירות); קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא לאותו חוק (עבירה אחת);

נסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 415 סיפא, ביחד עם סעיף 25 לאותו חוק (עבירה אחת).

העובדות בהן הורשע הנאשם בהתאם לכתב האישום המתוקן, אשר נערך במסגרת הסדר טיעון, נוגעות לשני אירועים, בהם פעל הנאשם על מנת לקבל הלוואות מתאגידים בנקאיים, כאשר ידוע היה לו, כי אינו עומד בתנאים על מנת לקבל ההלוואות המבוקשות, תוך הצגת מסמכים מזויפים - תדפיס חשבון מזויף; דפי תנועות בחשבון מזויפים; תלושי שכר מזויפים.

בהתאם לעובדות האישום הראשון בכתב האישום המתוקן, בתאריך 26/04/15, פנה הנאשם לבנק דיסקונט, סניף באר-שבע (517), תוך שיצר מצג, כי מכוון להעביר לבנק את חשבונו, המתנהל בבנק אחר וביקש הלוואה בסך 70,000 ₪, תוך הצגת המסמכים המזויפים.

בעקבות האמור, נפתח חשבון על שם הנאשם ונתנה לו הלוואה, אותה משך במלואה.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרם לבנק נזק בסך 84,885 ₪, נכון למועד הגשת כתב האישום.

עמוד 1



בהתאם לעובדות האישום השני בכתב האישום המתוקן (האישום השלישי בכתב האישום המקורי), בתאריך 29/04/15, הגיע הנאשם לבנק לאומי, סניף 734 בבאר-שבע וביקש לקבל הלוואה על סך ₪ 60,000, תוך הצגת מסמכים מזויפים.

משהתעורר חשדה של מנהלת הבנק, כי המדובר במסמכים מזויפים, פנתה האחרונה אל אגף הביטחון של הבנק, אשר ערך בירור אודות המסמכים שהוצגו ובעקבות כך - נחשף ניסיון המרמה ונשלחה הודעה לסניפים השונים של הבנק אודות ניסיון המרמה של הנאשם.

עוד נטען, בכתב האישום המתוקן, כי העבירות שעבר הנאשם - נעברו בנסיבות מחמירות, אשר באות ידי ביטויין הן בתכנון מעשה המרמה מראש, הן בתחכום; הן בשיטתיות; והן בגובה סכומי הכסף שקיבל הנאשם, או שניסה לקבל.

בין הצדדים נקשר הסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום, אשר, בתחילה, יחס לנאשם מספר אירועים דומים נוספים. במסגרת ההסדר, נשלח הנאשם להערכת שירות המבחן למבוגרים.

בהמשך, הופנה הנאשם גם לממונה על עבודות השירות בשב"ס.

ההסדר לא כלל הסכמות עונשיות.

ראיות לעונש

התביעה לא הגישה ראיות לעניין העונש.

ההגנה הציגה, במסגרת פרשת העונש, קבלות על תשלומים שמעביר הנאשם, בגין חובות שונים, בלשכת ההוצל"פ, בסכומים הנעים בין 500 עד 1,000 ₪ מידי חודש.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים, המפרטים את נסיבותיו האישיות, כבן 25 (במועד עריכת התסקיר הראשון); רווק המתגורר עם אמו; בתחילת הקשר עם שירות המבחן, עבד כפקיד קבלה במלון בעיר העתיקה בבאר-שבע.

נסיבותיו המשפחתיות של הנאשם לא היו קלות. בין היתר, הוא בן לאב המכור לאלכוהול, אשר אף נהג כלפיו באלימות. אחיו - עברין מכור לסמים. האם - דמות חלשה וחרדתית.



בעבר - השתמש הנאשם בסמים מסוכנים מסוג קנביס ואף צרך אלכוהול. לעת הזו - נערכו בדיקות, אשר נמצאו נקיות מסם.

על פי מה שמסר הנאשם לשירות המבחן, פעל ביחד עם אנשים נוספים, אותם פגש באקראי והם שהסבירו לו כיצד לעבור העבירות. עם זאת, נמנע הנאשם מלמסור פרטיהם של המעורבים הנוספים - לא בחקירה ולא בשירות המבחן.

במהלך הערכת שירות המבחן, החל הנאשם לגלות מודעות למשמעות מעשיו.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם פעל מתוך גישה הישרדותית לחיים וצורך משמעותי בהשגת תחושות של שליטה וכוח.

עוד התרשם שירות המבחן, כי לנאשם הערכה עצמית נמוכה והוא נוטה להיגרר אחר אחרים.

שירות המבחן המליץ על שילובו של הנאשם בהליך טיפולי.

לצורך כך, נדחה הדיון מספר פעמים, תוך שהנאשם מגלה מחויבות להליך הטיפול ובאופן הדרגתי משתף מעולמו ונפתח לקבוצה.

בנוסף, גילה הנאשם מודעות לבחירותיו הבעייתיות ורצון לשקם את חייו. במסגרת זו, החל להציב לעצמו גבולות, באופן עצמאי, על מנת להימנע ממצבי סיכון ואף עזב את מקום העבודה במלון, מתוך שמצא, כי מקום זה מסכן אותו בתהליך השיקום. הנאשם החל לעבוד כספר.

שירות המבחן התרשם ממחויבותו של הנאשם להליך הטיפול וכן, כי במסגרתו פועל הנאשם על מנת להפיק לקחים ולשקם את חייו. על כן, בא בהמלצה להשית על הנאשם עונש שיקומי, במסגרת צו של"צ, תוך חיובו להמשיך בהליך הטיפול תחת צו מבחן.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס

הנאשם נמצא כשיר לרצות מאסר בדרך של עבודות שירות.

טענות הצדדים



התביעה הגישה טענותיה לעונש בכתב.

התביעה הדגישה הפגיעה בערכים המוגנים, שעיקרם - זכות הקניין ובנוסף - הפגיעה בסדר הציבורי.

התביעה עתרה לקבוע מתחם ענישה, אשר ינוע בין 8 עד 24 חדשי מאסר בפועל, בגין כלל העבירות המיוחסות לנאשם.

התביעה עותרת להימנע מלאמץ את המלצות שירות המבחן ולהשית על הנאשם עונש מאסר בפועל, בחלקו התחתון של המתחם; עונש מאסר מותנה וקנס.

ההגנה טענה בנוגע לנסיבות חייו הקשות של הנאשם, אשר התבגר בלא תמיכה והכוונה מתאימים ומתנהל באופן בו נוטה לרצות אחרים.

לטענת ההגנה - המעורבים האחרים בפרשה הם שיזמו העבירות (טענה זו אינה עולה מעובדות כתב האישום המתוקן, אלא נאמר, כי הנאשם פעל ביחד עם אחרים).

ההגנה הדגישה את ההליך הטיפולי המשמעותי בו השתלב הנאשם.

ההגנה עתרה לחרוג לקולה ממתחם הענישה ולאמץ המלצות שירות המבחן.

בדברו האחרון, סיפר הנאשם על התועלת שהפיק מההליך הטיפולי ואף הודה על כך, שהתאפשר לו להגיע להליך זה.

הנאשם הביע צער על הסתבכותו.

הנאשם סיפר על מצבו האישי והתעסוקתי.

הנאשם הצהיר, כי אין כל סיכוי שיעבור עבירות בעתיד.

דין והכרעה

העבירות שעבר הנאשם פוגעות בקנינו של הציבור.



חומרה נוספת נודעת לעבירות אלה בשל פוטנציאל הפגיעה שלהן בסחירות ובתעבורה הכלכלית, בין היתר, במידת האמון שעשוי הציבור, ובפרט - נותני שירותים פיננסיים - לייחס למסמכים הקשורים לסחר או לפעולות פיננסיות.

הפעילות הכלכלית מבוססת על אמון.

תאגיד בנקאי, כנותן שירותים פיננסיים נסמך, במהלך פעילותו השוטפת, על מסמכים המוצגים מאת מקבלי השירות. ההנחה היא, כי מי שפונה לקבל שירות - לא יציג מסמכים שאינם אמיתיים ומכל מקום - אין בידי התאגיד הבנקאי התעצומות הנדרשות על מנת לבדוק האותנטיות של כל מסמך ומסמך.

בעידן הטכנולוגי דהיום - קל להכין ולזייף מסמכים, והדבר אינו דורש עוד, כמו בעבר, מאמץ מיוחד או נגישות למכשור מיוחד.

הנזקים שנגרמים לתאגידים בנקאיים או לנותני שירותים פיננסיים, הן בעקבות הצורך להקים מחלקות בטחון עניפות, אשר תנתרנה הפעילות הכלכלית במטרה לאתר מקרים של זיוף או מרמה; הן הנזקים הישירים בגין הוצאת כספים במרמה מאותם גופים - מגולגלים, בסופו של דבר, על הציבור כולו, בתמחור השירותים הפיננסיים, כך שהמדובר במעשים, שנזקם - רב היקף.

מכאן, עולה הצורך להרתיע את מי שעושה שימוש במסמכים מזויפים, על מנת לקבל שירותים פיננסיים ובייחוד - על מנת לקבל כספים או רכוש, שלא כדין.

אשר למתחם הענישה בעבירות דומות:

· בגזר הדין ת.פ. 35548-03-11 נדונה נאשמת אשר קיבלה, במרמה, כספים בסך כולל בן 18,000 ש"ח ו-700 דולר ארה"ב, בין היתר, באמצעות זיוף שיק - לעונש מאסר בן 22 חודשים בפועל, בצירוף עונשים נוספים.

· בגזר הדין ת.פ. 13932-08-09 נדון נאשם שעשה שימוש בשיק מזויף במסגרת לשכת ההוצל"פ לעונש מאסר בן 20 חדשים.

· בגזר הדין ת.פ. 3459-11-08 נדון נאשם, אשר גנב המחאות מבית בו הועסק בעבודות חשמל ורכש באמצעותן טובין בסך כולל בן 18,500 ₪, לעונש מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות. זאת, חרף כך שהנאשם לא היה בעל עבר פלילי. עוד חויב הנאשם לקנס כספי ולפיצוי לנפגע העבירה.



· בגזר הדין ת.פ. 57941-02-17 (להלן: "**פרשת חזות**"), נקבע מתחם ענישה בגין מקרה דומה, בו הוצגו מסמכים מזויפים לבנק על מנת לקבל הלוואה על סך 60,000 ₪, (אם כי, שם היה מדובר במקרה אחד בודד ובעבירה שנעברה על ידי אדם בודד), בין מספר חדשי מאסר בפועל, אשר יכול שירוצו בדרך של עבודות שירות; ועד 12 חדשים מאסר בפועל. הנאשם נדון לעונש מאסר בפועל קצר, לריצוי בדרך של עבודות שירות.

· בגזר הדין ת.פ. 6125-03-14, נקבע מתחם ענישה בגין עבירות של שימוש במסמך מזויף וקבלת דבר במרמה, שהתמצו בהגשת שיק מזויף על סך 11,000 ₪ לפירעון בין עונש צופה פני עתיד ועד עונש מאסר בן 15 חודשים בפועל. הנאשם שם, קצין בשב"ס - נדון, בסופו של דבר, לעונש שיקומי במסגרת צו של"צ.

בתוך גזירת המתחם הראוי מהמתחם שנקבע בבית משפט זה **בפרשת חזות** דלעיל והתאמתו לנסיבות כתב האישום דנן, בשינויים הנדרשים (במקרה דנן, המדובר בפעילות בחבורה; לאחר תכנון מדוקדק מראש; הצטיידות במסמכים הנדרשים מראש; כמו כן, העבירות כאן, בניגוד למקרה שהובא לעיל, נעברו בנסיבות מחמירות) ובשים לב לכך, שבמקרה זה המדובר על שני אירועים דומים (הגם שבאירוע השני לא הושלמו העבירות וטרם נתקבלו הכספים) כלומר פעילות שיטתית - יועמד מתחם הענישה, במקרה זה, בין עונש מאסר בפועל בן מחצית השנה, כאשר לאור הנסיבות המחמירות - יהיה המאסר לריצוי בפועל ממש, בין כתלי בית האסורים - ועד לעונש מאסר בפועל בן שנה ומחצה.

אשר לקביעת עונשו הספציפי של הנאשם:

לחובת הנאשם, יקח בית המשפט בחשבון, הדפוסים העברייניים שהפגין, תוך היעדר שיתוף פעולה מלא עם רשויות החוק, כאשר עד כה נמנע הנאשם מלמסור פרטי המעורבים הנוספים בפרשה; כמו כן - טרם השיב הנאשם את סכום הכסף שקיבל במרמה, כאשר המסמכים שהוצגו, במסגרת פרשת העונש - מלמדים על העברת תשלומים קטנים יחסית, בנוגע לכלל חובותיו של הנאשם.

לזכות הנאשם - יביא בית המשפט בחשבון היעדר הרשעות קודמות; הודאת הנאשם באשמה ונטילת האחריות על מעשיו (אם כי, נטילת אחריות משמעותית, באה לידי ביטוי במישור המעשה - בדרך של פעולה להטבת הנזקים שנגרמו).

כן יקח בית המשפט, לזכות הנאשם, חלוף הזמן מאז שנעברו העבירות, כאשר אין אינדיקציה, כי הנאשם הסתבך בעבירות נוספות מאז.

מכלול השיקולים, בהתאם לשורת הדין, מצביע לכיוון ענישה על הצד בינוני - נמוך של המתחם.

עם זאת, במקרה דנן, השתלב הנאשם בהליך טיפולי - שיקומי אינטנסיבי ומשמעותי.



הנאשם משולב בהליך תקופה ארוכה.

גורם ההערכה מקצועי - שירות המבחן למבוגרים - מצא, כי הנאשם מפיק תועלת משמעותית מהשתלבותו בטיפול, אשר באה ידי ביטוי גם בשינוי אורחות חייו, במישור המעשה ובין היתר - בהצבת גבולות, שימנעו ממנו מגע עם גורמים שליליים (וכחלק מכך - אף עזיבת מקום עבודתו הקודם).

ההליך הטיפולי היה כרוך בהפגנת מוטיבציה ובמאמצים מצדו של הנאשם.

אף בית המשפט התרשם מהנאשם, כי ערך שינוי בחייו ובתפישותיו.

בשל נסיבות אלה - מוצא בית המשפט לחרוג, חריגה מסוימת, לקולה, ממתחם הענישה ובכך - להושיט יד לנאשם, בדרך החדשה בה בחר. עם זאת, לנוכח השיקולים שפורטו לחובת הנאשם - לא תהיה החריגה בדרך של קבלת המלצת שירות המבחן במלואה ובית המשפט מוצא, כי האיזון הנכון הוא הטלת עונש מאסר קצר בפועל, אך במקרה מסוים זה - יהיה ניתן לריצוי בדרך של עבודות שירות, בתוספת עונש צופה פני עתיד.

משהעבירות שעבר הנאשם כוונו להשגת בצע כסף - יושת גם עיצום כספי מסוג קנס.

לנוכח כך שנפגעי העבירה הם תאגידים בנקאיים, אשר אין מניעה, כי ינקטו בצעדים הנדרשים לצורך מיצוי זכויותיהם (אף נמסר מפי ההגנה, כי הנאשם כבר נתבע להשיב הסכומים שקיבל במרמה); בהיעדר נתונים בנוגע לגובה החוב העדכני של הנאשם - לא יחויב, במסגרת גזר דין זה, בעונש של פיצוי לנפגעי העבירה.

על מנת שיהיה בידי הנאשם להמשיך בהליך השיקומי, בהתאם להמלצת שירות המבחן למבוגרים - יועמד תחת צו מבחן.

לאחר שבית המשפט עיין בטענות התביעה לעונש בכתב ושמע את טענות ההגנה על פה; עיין בתסקירים ובחוות הדעת; עיין במסמכים שהוצגו מטעם ההגנה; שמע דברו האחרון של הנאשם - דן את הנאשם לעונשים כדלקמן:

- א. 4 חדשי מאסר בפועל. בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בשב"ס, ירצה הנאשם המאסר בדרך של עבודות שירות, בסיס מצל"ח דרום, מחנה נתן, באר-שבע, 5 ימים בשבוע, 06:30 שעות ביום. הנאשם מוזהר, כי אי התייצבות לריצוי עבודות השירות; אי שמיעה להוראות הממונים עליו במשרד הממונה על עבודות השירות או במקום ריצוי עבודות השירות; אי שיתוף פעולה עם משרד הממונה על עבודות השירות בכל ענין שהוא, לרבות מסירת בדיקות - עלול להביא להפקעה מנהלית של צו ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, על כל המשתמע מכך;
- ב. מועד תחילת ריצוי עבודות השירות נקבע לבקשת הנאשם, בהעדר עדכון לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, כפי שהורה בית המשפט בהחלטתו מיום



- ג. 12 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בניגוד לחוק העונשין תשל"ז - 1977, פרק י"א;
- ד. 8 חדשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג עוון בניגוד לחוק העונשין תשל"ז - 1977, פרק י"א, למעט עבירה בניגוד לסעיף 413 לחוק;
- ה. קנס בסך 15,000 ₪ או 120 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-15 שיעורים שווים ורצופים, החל מיום 15/04/19 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן;
- ו. הנאשם יעמוד במבחן למשך שנה מהיום. במסגרת צו המבחן, יהיה עליו להשתתף בכל הליך טיפולי או מעקבי כפי שיומלץ ע"י שירות המבחן. על הנאשם להתייצב, בתוך 7 ימים מהיום, בשירות המבחן לקבלת הוראות מתאימות. הנאשם מוזהר, כי אי שיתוף פעולה במסגרת צו המבחן עלול להביא להפקעתו ולדיון מחדש בשאלת העונש בתיק זה, על כל המשתמע מכך.
- עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות בשב"ס.
- צו מבחן יוגש לחתימה בתוך 30 יום מהיום.
- הודעה זכות הערעור.
- ניתנה היום, י' אדר ב' תשע"ט, 17 מרץ 2019, במעמד הצדדים.